Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 5 з дисципліни «Алгоритми та структури даних-1. Основи алгоритмізації»

«Дослідження складних циклічних алгоритмів»

Варіант <u>20</u>

Виконав студент	111-15, Ликова Катерина Олександрівна
•	(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)
Перевірив	
1 1	(прізвище, ім'я, по батькові)

Мета – дослідити особливості роботи складних циклів та набути практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій.

Постановка задачі

Цифровий корінь натурального числа — це одноцифрове значення, яке отримується із цифр числа шляхом ітераційного процесу знаходження спочатку суми цифр даного числа, а потім, якщо потрібно, суми цифр значень, отриманих на попередній ітерації знаходження відповідних сум (якщо значення суми не є цифрою). Цей процес триває до тих пір, поки не буде отримано однорозрядне число. Наприклад, цифровим коренем числа $65536 \in 7$, так як 6+5+5+3+6=25 і 2+5=7. Знайти цифровий корінь числа n.

Математична модель

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
n	Цілий	Натуральне число	Початкові дані
С	Цілий	Цифра	Проміжні дані
S	Цілий	Цифровий корінь	Результат

Для того щоб знайти цифровий корінь потрібно застосувати такі оператори: div для цілочисельного ділення та mod для знаходження остачі від ділення. Для вирішення задачі потрібно ввести значення n та присвоїти значення s=0, створити вкладений цикл, де потрібно виконувати дію перевірки n>=10 та дію n=n div 10; за допомогою функції mod знаходити послідовно цифри числа, додавати їх кожної ітерації ($c=n \mod 10$; s=s+c). Коли умова внутрішнього циклу не буде виконуватися, потрібно виконати дії s=s+n; n=s. Після цього потрібно створити зовнішній цикл, в якому виконати перевірку n>=10 і повторити дії з моменту присвоєння значення s=0. Коли умова зовнішнього циклу не буде виконуватися, потрібно вивести отримане значення s=0.

Розв'язання

Крок 1. Визначимо основні дії.

Крок 2. Вводимо значення змінної п.

Крок 3. Присвоїти значення змінній s.

Крок 4. Деталізуємо дію знаходження с та s.

Псевдокод

крок 1

початок

введення значення змінної п

присвоєння значення змінній ѕ

```
деталізація дії знаходження с та s
кінець
крок 2
початок
n
присвоєння значення змінній ѕ
деталізація дії знаходження с та s
кінець
крок 3
початок
n
s = 0
деталізація дії знаходження с та s
кінець
крок 4
початок
n
            повторити
                  s = 0
                  якщо n >= 10
                        T0
                              повторити
                                    c = n \mod 10
                                    n = n \text{ div } 10
                                    s = s + c
                              поки
                                    n >= 10
                  інакше
                        s = s + n
                        n = s
```

все повторити

якщо n >= 10

T0

повторити

поки

n > = 10

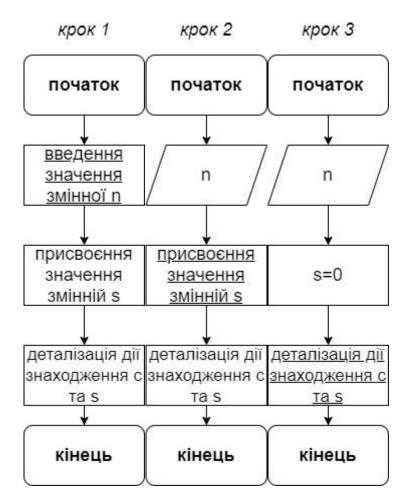
інакше

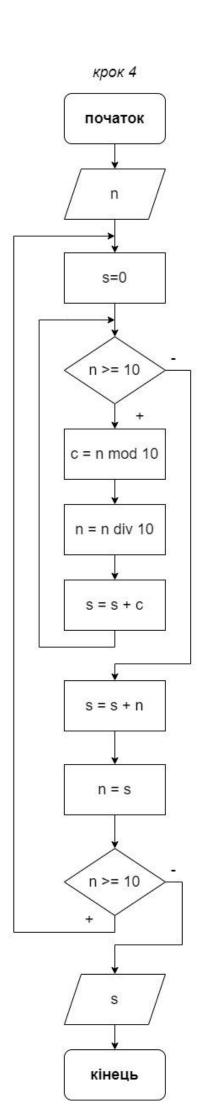
виведення: s

все повторити

кінець

Блок-схема

Випробування алгоритму

Блок	Дія
	Початок
1	n = 999999999
2	s = 0
3	999999999 > 10
	c = 9
	n = 99999999
	s = 9
	99999999 > 10
	c = 9
	n = 9999999
	s = 18
	9999999 > 10
	c = 9
	n = 999999
	s = 27
	999999 > 10
	c = 9
	n = 99999
	s = 36
	99999 > 10
	c = 9
	n = 9999
	s = 45
	9999 > 10
	c = 9
	n = 999
	s = 54

	999 > 10
	c = 9
	n = 99
	s = 63
	99 > 10
	c = 9
	n = 9
	s = 72
	9 < 10
	s = 81
	n = 81
	81 > 10
	s = 0
	81 > 10
	c = 1
	n = 8
	s = 1
	8 < 10
	s = 9
	n = 9
	9 < 10
	Вивід: ѕ
	Кінець
Блок	Дія
	Початок
1	n = 18596321458
2	s = 0
3	18596321458 > 10
	c = 8

```
n = 1859632145
s = 8
1859632145 > 10
c = 5
n = 185963214
s = 13
185963214 > 10
c = 4
n = 18596321
s = 17
18596321 > 10
c = 1
n = 1859632
s = 18
1859632 > 10
c = 2
n = 185963
s = 20
185963 > 10
c = 3
n = 18596
s = 23
18596 > 10
c = 6
n = 1859
s = 29
1859 > 10
c = 9
n = 185
s = 38
```

185 > 10
c = 5
n = 18
s = 43
18 > 10
c = 8
n = 1
s = 51
1 < 10
s = 52
n = 52
52 > 10
s = 0
52 > 10
c = 2
n = 5
s = 2
5 < 10
s = 7
n = 7
7 < 10
Вивід: ѕ
Кінець

Висновки: Для побудови алгоритму розв'язання заданої задачі я застосувала складні цикли для створення програмної специфікації. Завдяки цьому я вивчила властивості складних циклів та навчилась їх використовувати на практиці.